

HAVENWIJK THURN EN TAXIS

WANDELING IN BRUSSEL

BUURT	HAVENWIJK
START	METROHALTE RIBAUCCOURT
EINDE	METROHALTE PANNENHUIS / TREINSTATION THURN EN TAXIS
AFSTAND	3 KM
GEPUBLICEERD	JUNI 2024
EEN WANDELING VAN	UITINBRUSSEL EN BRUKSELBINNENSTEBUITEN

INLEIDING

Deze wandeling leidt je door de Molenbeekse Havenwijk en de site van Thurn en Taxis. Industrie en goederentransport gaven vanaf eind 19de eeuw vorm aan dit stadsdeel. Na het wegtrekken van die activiteiten bleven de pakhuizen lange tijd leegstaan, maar wijkcontracten en privéontwikkelaars blazen de wijk nieuw leven in.

1 METROSTATION RIBACOURT

We starten aan het kruispunt van de Ribaucourtstraat met de Leopold II-laan. De Ribaucourtstraat verbindt het historische centrum van Sint-Jans-Molenbeek met de site van Thurn en Taxis. Vanaf 1890 sneed de brede Leopold II-laan de straat en de gemeente doormidden. De laan leidt naar het plateau van Koekelberg, waar vanaf 1905 de Basiliek zou verrijzen.

De barrière van de Leopold II-laan werd vanaf 1957 nog grotesker: een viaduct boven de bestaande laan leidde het autoverkeer vlot naar Expo 58 op de Heizel. Elke dag raasden tienduizenden auto's langs de slaapkamers van de belle-époquewoningen. De tunnel die het viaduct in 1984 verving, kreeg in 2022 een nieuwe naam: de bovengrondse autopenndelaars rijden nog steeds over de Leopold II-laan, terwijl de ondergrondse chauffeurs de Annie Cordytunnel nemen.

→ Volg de Leopold II-laan even richting Basiliek en steek ze over aan de verkeerslichten. Loop de Mexicostraat in.

2 MEXICOSTRAAT

Het theehuis op de hoek is genoemd naar Averroes, de 12de-eeuwse islamitische filosoof en wetenschapper. Hij is algemeen erkend als een brugfiguur tussen de klassieke oudheid en de joods-christelijke en islamitische culturen. Zijn commentaren op Aristoteles haalden het werk van de Griekse wijsgeer in Europa weer uit de vergetelheid. Het theehuis probeert op zijn beurt met culturele activiteiten bruggen te slaan tussen Brusselaars en pendelaars.

Halverwege de straat, aan de linkerkant, valt een hoge boom op. Bij de bouw van enkele nieuwe sociale woningen (nummer 15) koos de gemeente Molenbeek ervoor om ze te stapelen en zo de oude boom te sparen. De kleine speeltuin ernaast is onverhard, zodat de bodem waterdoorlatend blijft. Deze kleine ingreep zorgt voor groen en koelte in hete zomers, van levensbelang in dit dichtbebouwde en verharde stadsdeel. De sociale woningen zorgen er dan weer voor dat mensen met een lager budget toch nog in deze snel veranderende wijk kunnen blijven wonen.

→ Loop rechtdoor tot op het pleintje.

3 RIBACOURTSTRAAT

De Havenwijk was sterk verbonden met de activiteiten op Thurn en Taxis. Toen de site haar functie van overslag en handel verloor (zie verder), sleurde ze de wijk mee in haar val. De herbestemming van Thurn en Taxis leidt tot grote veranderingen in de straten rondom.

De drukke Ribaucourtstraat leeft van de typische lokale handel, met groentenwinkels, snackbars en kleinere interieurwinkels. Ze werd binnen het duurzame wijkcontract Leopold II (2017) van gevel tot gevel heraangelegd. Hier, ter hoogte van de Opzichterstraat, is de kruising van zes straten overzichtelijker gemaakt. Snack l'Authentique kreeg er een autovrij voorpleintje. Verhoogde, okerkleurige kruispunten moeten het verkeer afremmen. De duurzame wijkcontracten zijn een instrument waarmee het Brussels Gewest heel gerichte investeringen doet in wijken die er nood aan hebben.

→ Neem de Ribaucourtstraat naar links tot aan het kruispunt met de Ulenstraat.

4 NESTOR MARTIN

Het hoge gebouw in rode baksteen op de hoek met de Ulenstraat is de voormalige kachelfabriek Nestor Martin. Na de bouw van de KBC-kantoren langs de Havenlaan (begin jaren 1990), werden de oude fabrieksgebouwen als stedenbouwkundige compensatie omgevormd tot appartementen. Le Jardin des Fonderies is een van de vroegste projecten van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor Brussel (nu Citydev). Citydev heeft drie opdrachten: wonen en werken

verenigen in dezelfde wijk, bedrijfsruimten creëren en kwaliteitsvolle, betaalbare woningen bouwen. De gesubsidieerde woningen injecteren een middenklassenpubliek in deze arbeidersbuurt. De nieuwe inwoners betalen gemeentebelasting, doen boodschappen in de lokale handelszaken en engageren zich voor de buurt. Als ze hun kinderen naar de buurtschool sturen, kan die meer gemengd worden. Maar die verwachte sociale hefboomfunctie wordt niet altijd vervuld. Omdat de mobiliteit van middenklassengezinnen groter is, blijven ze vaker gebruik maken van diensten buiten de wijk.

→ Sla linksaf naar de Ulenstraat en wandel tot voor nummer 75.

5 ULENSTRAAT

Met meer dan 18 000 inwoners per km² is de Molenbeekse Havenwijk zeer dichtbevolkt. Molenbeek is daarnaast ook de gemeente met de jongste bevolking van België: bijna één derde van de bewoners is jonger dan achttien jaar. De nood aan crèches, scholen en jeugdactiviteiten is dan ook zeer hoog. De Regenboogschool (nummer 75) is een van de vijf Nederlandstalige gemeentelijke basisscholen.

De wijkmoskee Arafat (nummer 87), verborgen achter een versierde garagepoort, treedt vaak naar voren als een plek van anti-radicalisme en solidariteit met daklozen en asielzoekers. Even verder werp je achter het hek een blik op de patio van het gemeentelijke Centre Communautaire Maritime (CCM).

→ Wandel verder tot de Vandenboogaerdestraat en steek deze over.

RIBACOURTSTRAAT

6 CCM EN ACTIRIS

Het CCM (nummer 91) is een cultureel buurtcentrum voor en door de bewoners van de Havenwijk. De agenda biedt voor elk wat wils: sportactiviteiten, creatieve ateliers, taallessen, huiswerkbegeleiding, een repair café en fietsinitiatieven voor dames. De Molenbeekse gemeenteraad organiseert er zijn maandelijkse bijeenkomst.

Het CCM huist in een voormalig bedrijfsgebouw van l'Oréal. Aan de overkant (nummer 108) wordt de vroegere stokerij Bacardi-Martini verbouwd tot hotel. Na het wegtrekken van de industrie vanaf de jaren 1970 evolueerde Brussel naar een diensteneconomie. Het Brussels werkgelegenheidsagentschap Actiris (op de hoek met de Ulenstraat) probeert de grote kloof tussen de vaak laaggeschoolde bevolking en het jobaanbod te overbruggen.

→ Wandel verder in de Vandenboogaerdestraat, tot aan de hoek met de Picardstraat.

7 SCHOLENCAMPUS ST. MICHEL

In september 2020 startte voor zo'n 1400 leerlingen het eerste schooljaar in een voormalig tabaksdepot. De Amerikaanse tabak werd hier opgeslagen voor hij tot 'groene Michels' gerold werd, iets verderop in de Gabrielle Petitstraat. Aan de overkant van de Picardstraat zie je de stations- en douanegebouwen van Thurn en Taxis, waar de tabak per trein aankwam en werd belast. De nieuwe scholencampus St. Michel biedt onderdak aan het Lyceum Martha Somers (ASO, Gemeenschapsonderwijs) en het Imelda Instituut (TSO en BSO, Vrij Katholiek Onderwijs). Na de

schooluren zijn er sport- en andere activiteiten.

De architecten behielden de modulaire betonskeletstructuur van het tabaksdepot, maar de oude gevel is onherkenbaar veranderd. Voor de gestockeerde tabak was daglicht schadelijk. Nu brengen grote vensteropeningen licht in de klaslokalen en openen het gebouw naar de buurt. De aartsengel Michaël, sigarettenembleem én patroonheilige van de stad Brussel, siert opnieuw de voorgevel in de Picardstraat.

→ Steek de Picardstraat over en wandel tot op de hoek van het Maritiem Goederenstation.

8 PICARDSTRAAT EN SUZAN DANIELBRUG

De herbestemming van Thurn en Taxis zorgt voor nieuwe bedrijvigheid in de Picardstraat. Eetzaakjes als Pati Pâtes (pasta, nummer 96) of Hanami (sushi, nummer 90) richten zich op een nieuw publiek. Toch blijft de kloof groot tussen het aanbod van horeca en handel aan de Molenbeekse kant en de zaken achter de gezandstraalde gevels van de oude pakhuizen.

Het is voorlopig nog wachten op de heraanleg van de drukke Picardstraat. Er moet een veilig fietspad komen en een tramverbinding van Belgica naar het Noordstation. In 2022 opende de lang geplande Suzan Danielbrug. Die brengt voetgangers, fietsers en openbaar vervoer over het kanaal. Een wedstrijd gaf de brug haar naam. Suzan Daniel (1918–2007) was een Brusselse, lesbische activiste die aan de basis lag van de holebi-beweging in België.

→ Betreed het terrein van Thurn en Taxis via de Parkdreef, met de stationsgevel aan je rechterkant.

SUZAN DANIELBRUG

9 PARKDREEF TUSSEN OUD EN NIEUW

Tour & Taxis? De verfranste naam van deze site verwijst naar de eerste eigenaar: de adellijke familie von Thurn und Taxis. Zij bezaten eeuwenlang het monopolie op de internationale postbedeling. De paarden van hun postkoetsen graasden op de drassige weiden langs het kanaal.

Eind 19de eeuw leek deze locatie, verbonden via spoorweg en kanaal met de haven van Antwerpen, uiterst geschikt als logistieke draaischijf voor de Brusselse en Belgische handel. In 1910 werd de site in gebruik genomen: een los- en laadkade langs het kanaal, een aftakking van spoorlijn 28 met tientallen rangeersporen, een enorm goederenstation en het grootse Koninklijk Pakhuis met bijgebouwen (zie verder). Ook de post- en douanediensdiensten kregen er een prestigieus onderkomen. Thurn en Taxis vulde drie essentiële functies: het snelle transport

van goederen, hun opslag onder douane en de inning van taksen en accijnzen.

Onze wandeling loopt zo meteen langs alle historische gebouwen op de site. Hier links kan je alvast de meest recente ontwikkelingen bewonderen. Achter deze rij appartementsblokken zijn er nog twee in aanbouw, samen goed voor bijna 900 nieuwe woningen. De torens, ontworpen door architectenbureaus met naam en faam, zijn vooral gegeerd bij investeerders.

→ Neem een van de schuifdeuren rechts om het Maritiem Goederenstation binnen te gaan. Ga in het midden van het lange centrale plein staan.

10 GARE MARITIME

Het Maritiem Goederenstation (1902–1907) was het grootste Europese goederenstation van zijn tijd. De drie parallelle hallen van 280 meter diep rusten op ranke gietijzeren pilaren met art-nouveau-

PARKDREEF

GARE MARITIME

THE SHEDS

elementen. Onder de hoge boogdaken pufden stoomtreinen met wagons vol goederen en postpakketten. Die werden op de perrons uitgeladen en gesorteerd, om daarna via paardenkarren hun weg te vinden naar klanten in Brussel of verder weg.

De bedrijvigheid op Thurn en Taxis bleef duren tot na WO II. Dan verdwijnen de Europese binnen-grenzen en nemen vrachtwagens het goedertransport over. Thurn en Taxis verliest zijn bestaansreden. Na decennia van leegstand en verval verkopen de NMBS en de stad Brussel in 2001 bijna het hele terrein aan twee vastgoedinvesteerders. Vandaag beheert ontwikkelings-maatschappij Nextensa het grootste deel van Thurn en Taxis.

Nextensa engageerde het Nederlandse architectenbureau Neutelings-Riedijk (bekend van het MAS in Antwerpen en het Herman Teirlinckgebouw, zie verder) om van het zwaar vervallen Goederenstation een duurzame, overdekte stad te maken met 80 000 m² aan winkels, horeca, kantoren en evenementenruimte. Het eind van de indrukwekkende renovatie (2016–2020) viel helaas samen met de eerste corona-lockdown. De houten volumes raken nu mondjesmaat gevuld.

→ Ga voor de Food Market naar rechts en wandel tussen Siemens en Universal door naar buiten. Je komt op een kasseistrook tussen het Maritiem Goederenstation en een gebouw met een zaagtanddak: The Sheds.

11 THE SHEDS

Een hippe naam voor een technisch hoogstandje. De zelfdragende dakstructuur van dit voormalige stapelhuis overspant een ruimte van 230 meter lang en 60 meter breed

– dat is twee keer zo groot als de Grote Markt. En dat zonder steunpunten tussen de buitenmuren! Bovendien kan het ‘elastische’ zaagtanddak zich een beetje aanpassen aan schommelingen in temperatuur of grondstabiliteit.

The Sheds worden nu gebruikt voor beurzen en evenementen. De Brusselse circuschool l'École de Cirque huist in het voorste deel van het gebouw. Vanaf april 2023 kan je er ook terecht om te padellen. Omdat eigenaar Nextensa de hele site autovrij wil maken, komt er onder The Sheds een nieuwe ondergrondse fietsenstalling met 700 plaatsen.

→ Loop linksom rond The Sheds. Aan de achterkant vind je trappen die naar parking Esplanade leiden. Neem ze naar beneden. Je passeert langs de meubelzaak Dépôt Design.

12 DÉPÔT DESIGN EN PERMAFUNGHI

De chique interieurwinkel Dépôt Design is niet de enige gebruiker van de kelderruimtes van The Sheds. Dieper verborgen huist ook Permafunghi, die oesterzwammen kweken op een substraat van gerecycleerd koffiegruis van EXKi en Pain Quotidien. Dit voorbeeld van circulaire economie – afval wordt grondstof – gaat zelfs nog een stapje verder: na de oogst van de oesterzwammen wordt de rest van het substraat gedroogd en verwerkt tot isolatiemateriaal of compost voor stadslandbouwprojecten. Van gedroogd mycelium kan je zelfs ecodesign lampenkappen maken! Heb je zin en tijd om even in de kelders rond te dwalen? Ga er dan gerust naar op zoek. Zo niet, volg de wegbeschrijving hieronder naar MolemBIKE.

→ Loop voorbij de etalage van Dépôt Design en ga voorbij de

dubbele glazen deur verder via een lange, licht stijgende gang. Ga aan het eind naar rechts en neem de eerstvolgende gang naar links. Ter hoogte van een open ruimte kan je weer naar links. Je vindt er een stalen deur, versierd met fietsattributen.

13 MOLEMBIKE

De Molenbeekse vzw MolemBIKE richtte hier haar do-it-yourself fietsatelier in. Wie zijn of haar fiets wil herstellen, vindt hier het nodige materiaal en goede raad. Daarnaast geeft MolemBIKE ook fietslessen aan (vooral) vrouwen en kinderen uit de buurt. Fietsen werkt versterkend: je actieradius en zelfstandigheid worden plots veel groter. MolemBIKE organiseert ook fietsverkenningen met een dubbel doel: fietsvaardig worden in het Brusselse verkeer én andere wijken leren kennen.

→ Neem de glazen schuifdeur en loop door de ondergrondse gang tussen twee gebouwen. Ga door de tweede schuifdeur en neem de trap naar boven. Je staat in het Koninklijk Pakhuis ter hoogte van de receptie.

14 KONINKLIJK PAKHUIS

Ook het Koninklijk Pakhuis is prachtig gerestaureerd en publiek toegankelijk. Er zijn kantoren, winkels, horeca en een school voor volwassenenonderwijs (Syntra). Wandel doorheen de grote centrale gang. Onder je voeten loopt een met glas overdekte sleuf. Daaronder zie je het treinspoor waarop goederentreinen het gebouw binnenreden. De kostbare en vaak bederfelijke waren (zoals tabak, cacao, suiker, wijnen en likeuren) werden hier gelost en met zorg opgeslagen in de kelders en op de vijf verdiepingen. Bedoeling was om ze te controleren en te belasten vooraleer ze hun weg vonden naar de opslagruimtes, fabrieken en

winkels in Brussel en daarbuiten. → Wandel noordwaarts, via een hellend vlak, naar de achterzijde van het gebouw. Een trapje naar beneden leidt je naar het Muziekplein.

15 MUZIEKPLEIN

Nextensa wil van Thurn en Taxis een buurt maken waar alles op wandelafstand te vinden is. Auto's worden geweerd en kunnen alleen ondergronds parkeren. De shuttle-dienst naar het Noordstation krijgt nieuwe stopplaatsen aan de rand van de site, waar ook een zone komt voor taxi's en leveringen. Deze hoofdingang aan de Havenlaan is uitsluitend toegankelijk voor voetgangers en fietsers.

De smalle groene strook voor je moet een nieuw park langs het kanaal verbinden met het park dat we dadelijk verkennen. Fauna en flora zullen enkel de drukke Havenlaan moeten oversteken...

→ Wandel tot onder de luifel van het gele, bakstenen gebouw waar 'Vlaamse overheid' op staat.

16 HERMAN TEIRLINCK-GEBOUW

Het Herman Teirlinckgebouw (2017, architectenbureaus Neutelings Riedijk & Conix RDBM) is een zonnige landmark en de werkplek van zo'n 1800 Vlaamse ambtenaren. De Vlaamse overheid is hier huurder van de verzekeringsmaatschappij Balaise. Met zes bouwlagen en een baksteengevel probeert het gebouw zich in te passen in de historische omgeving. Het compacte passiefgebouw is deels opgetrokken uit gerecycleerde materialen en is aanpasbaar aan toekomstige werkvormen.

Loop er gerust eens binnen. De publiek toegankelijke binnenstraat verbindt de gemeenschappelijke

HERMAN TEIRLINCKGEBOUW

LEEFMILIEU BRUSSEL

functies (restaurant, ontvangst- en vergaderruimten, auditoria en expositieruimte). De kantoren op de verdiepingen zijn gegroepeerd rond vier wintertuinen die natuurlijk zonlicht krijgen en zorgen voor een groen uitzicht. Er zijn toiletten en je vindt er iets te drinken.

→ Wandel bij het buitenkomen tot voor het zwarte gebogen gebouw met grote glaspartijen, naast het Herman Teirlinckgebouw.

17 LEEFMILIEU BRUSSEL

Dit gebouw, bijgenaamd 'de Broodrooster', is de zetel van Leefmilieu Brussel (2014, architectenbureaus Cepezed en Philippe Samyn & Partners). Met een vloeroppervlakte van 16 725 m² was het het grootste passiefkantoor van het land. In het dak zijn zonnepanelen verwerkt, en grondwater zorgt voor verwarming in de winter en afkoeling in de zomer. Ook hier kan je (tijdens de kantooruren) even binnenlopen, naar het toilet gaan of zelfs picknicken in het sociale restaurant op de eerste verdieping van het atrium.

→ Neem het steegje tussen Herman Teirlinck en Broodrooster tot aan de Anna Bochdreef.

18 HUMANITAIRE HUB

Deze straat vormt de grens tussen de terreinen van privéontwikkelaar Nextensa (achter je) en het deel van Thurn en Taxis dat nog in handen is van de Brusselse Haven (voor je).

Een leegstaande showroom kreeg in 2019 een tijdelijke invulling als humanitaire hub, beheerd door Artsen Zonder Grenzen, andere hulporganisaties en burgerinitiatieven. Mensen op de vlucht, die geen recht hebben op opvang, kunnen er terecht voor een menselijk onthaal, medische verzorging, juridisch advies of

gewoon om hun gsm op te laden. Een groter contrast zal je zelden zien: terwijl hier elke ochtend een lange rij rechtelozen staat aan te schuiven voor soep of koffie, halen de Vlaamse ambtenaren enkele meters verder hun badge boven om aan hun dagtaak te beginnen.

→ Neem de Anna Bochdreef naar links.

19 BRASSERIE DE LA SENNE

Het deel van Thurn en Taxis dat in handen is van Nextensa (links), wordt vooral ontwikkeld voor wonen, winkelen en werk in de tertiaire sector. Op haar eigen terreinen (rechts) creëert de Brusselse overheid ruimte voor activiteiten van lokale handel, productie en tewerkstelling. Naast enkele groothandels in verlichting, drank en sanitair kreeg de bio-brouwerij Brasserie de la Senne hier haar nieuwe stek. Na tien jaar in een locatie aan de Gentsesteenweg verhuisden de pioniers van de vernieuwde Brusselse brouwtraditie naar deze gloednieuwe brouwerij met degustatieruimte. Hun komst geeft concreet invulling aan het stedenbouwkundige Kanaalplan, dat wonen wil verzoenen met productieve activiteiten. Volgens de Brusselse bouwmeester Kristiaan Borret moeten nieuwe industriële gebouwen aantrekkelijk zijn en een link leggen met de stad. Die linken worden hier met enthousiasme gelegd, vanop het heerlijke terras.

→ Wandel ter hoogte van Brasserie de la Senne weer naar links over de parking, richting het Maritiem Goederenstation.

20 PARKING – COULEUR CAFÉ

De herbestemmingsplannen van Thurn en Taxis waren (en zijn nog steeds) onderwerp van hevige discussies tussen bezorgde buurtorganisaties, de overheid en privébeheerder Nextensa. Voor een winstgedreven privébedrijf moet de ruimte vooral opbrengen. De vele nieuwe volumes voor kantoren en woningen doen oude perspectieven en de openheid van deze unieke plek verloren gaan. Velen denken met heimwee terug aan een van de twintig edities van muziekfestival Couleur Café op de toen nog vervallen terreinen. In 2017 verhuisde het festival naar het Ossegempark aan de voet van het Atomium.

→ Wandel tot aan de vijvers.

21 VIJVERS

De drie vijvers achter het Maritiem Goederenstation werden in maart 2023 ingehuldigd. Landschapsarchitect Bas Smets wilde een verkoeling brengende ontmoetingsplaats creëren. De vijvers zijn gevuld met grond-

water uit de nabije bouwgraven en worden verder aangevuld met regenwater. De ondiepe randen met lavakorrels en planten zuiveren het water via een ingenieus systeem dat luchtbelletjes tussen de planten naar boven doet borrelen.

→ Wandel verder naar rechts, in de richting van het park.

22 PARK

Het park van Thurn en Taxis is met zijn negen hectare de grootste nieuwe groene long in Brussel sinds de tijd van Leopold II. Bas Smets inspireerde zich voor het ontwerp op het beeld van een beekvallei. Onder de laag gelegen zones ligt een infiltratiesysteem met grindbekken. Het regenwater kan langzaam insijpelen, waardoor de oppervlakte in principe altijd droog blijft. Met de uitgegraven grond werden de bestaande hellingen langs de rand van het terrein glooiender gemaakt. 3000 nieuwe bomen en struiken moeten met hun wortels de harde bodem losser maken.

→ Vanop het grasveld zie je rechts in de verte een watertoren.

BRASSERIE DE LA SENNE

VIJVERS VAN BAS SMETS

WATERTOREN EN ELEKTRICITEITSCENTRALE

PARCKFARM

23 WATERTOREN EN ELEKTRICITEITS-CENTRALE

Een beetje verstopt achter nieuwe, betonnen dozen vind je twee iconische bouwsels uit de hoogdagen van de spoorwegaanpak. De watertoren diende voor de waterbevoorrading van de stoomlocomotieven en voedde de stoomturbines van de elektriciteitscentrale ernaast, die de hele site van stroom voorziet. Na jarenlange leegstand vond de NMBS in 2016 een verrassende koper: het OCMW van de stad Brussel. De elektriciteitscentrale grenst namelijk aan het BYRRH-gebouw (Dieudonné Lefèvrestraat 4), dat ook OCMW-bezit is. Tijdens de renovatie daar dacht men, via het elektriciteitsgebouwtje, een tweede toegang te kunnen voorzien. Die kwam uiteindelijk elders, en het is nog niet duidelijk wat het OCMW nu van plan is met het kleinood (477 m²) in klassieke bouwstijl met art-nouveauelementen.

→ Linksboven, aan de overkant van de 'beekvallei', zie je een bakstenen muur met een ijzeren hek.

24 LANGVERWACHTTE TOEGANG NAAR DE HAVENWIJK

Om diefstal en smokkel van de kostbare goederen op Thurn en Taxis te voorkomen was het hele terrein ommuurd. Bij de recente ontwikkeling was toegankelijkheid dan ook een uitdaging. Aan de kant van de Picardstraat en de Havenlaan zijn verschillende openingen gemaakt. Aan de parkzijde lieten de oplossingen wat op zich wachten. De bewoners rond de hoger gelegen Lakenveldsquare kunnen enkel via een grote omweg naar het park. In 2022 werd een extra toegang goedgekeurd. Vernieuwd of de poort

en de trappartij er al zijn op het moment van je wandeling.

→ Volg het pad verder tot onder de brug.

25 JUBELFEESTBRUG EN PARCKFARM

Vanop de Jubelfeestbrug (1904) heb je een magnifiek zicht op de Manhattan-skyline aan het Noordstation. Het prachtige art-nouveausmeedwerk is helaas sterk aangetast door corrosie. Hoewel de brug sinds 2007 is beschermd, zat hij verstrikt in een typisch Brussels kluwen. De NMBS is eigenaar, maar de straat die erover loopt, ligt op het grondgebied van de gemeenten Molenbeek en Laken (Stad Brussel). Het park eronder is dan weer deels van het privébedrijf Nextensa en deels van het Brussels Gewest. In 2021 kwam er eindelijk een akkoord uit de bus: de NMBS en het Brussels Gewest zullen elk de helft van de restauratie betalen (raming: acht miljoen euro), waarna het Gewest eigenaar wordt.

In 2014 werd het deel van het park achter de brug opengesteld, met sterke betrokkenheid van de buurt. De Parckfarmserre wordt beheerd door vrijwilligers. Op de helling erachter liggen hun moestuinen en een kleienveld.

→ Volg het wandelpad langs de serre en onder de tweede brug door. Neem net voor de derde brug een pad dat links omhoog leidt.

26 PARK L28

Spoorlijn 28 of het westelijk ringspoor verbindt het Zuidstation met het station van Schaarbeek. Een aftakking van lijn 28 leidde naar de site van Thurn en Taxis. In 2015 werd het braakliggend terrein langs de spoorlijn gesaneerd

en omgevormd tot een park met middelen van Beliris (Federaal fonds voor Brussel). Het vormt een luwe verbinding voor fietsers en wandelaars tussen de metrohaltes Belgica (links) en Pannenhuis (rechts). Park L28 is een puzzelstukje in het groene netwerk tussen het Bockstaelplein en het kanaal.

Wij verlaten je hier. Je kan immers alle richtingen uit, of nog even blijven hangen...

MEER WANDELINGEN EN FIETSTOCHTEN

Ontdek Brussel op eigen houtje met de wandel- en fietsroutes van UitinBrussel. In alle wijken en windrichtingen, samengesteld door straffe gidsenorganisaties. Geen roze bril, maar een enthousiaste kijk op de geschiedenis en het dagelijkse leven, de troeven en de uitdagingen van een stad in beweging.

Kies uit meer dan 25 wandelingen en fietstochten. Je vindt ze in Muntpunt (€ 2 per boekje) of online (gratis). Druk de route thuis af of volg het parcours op je smartphone via RouteYou.

OVER BRUKSELBINNENSTEBUITEN

Wil je op stap in Brussel mét een gids? Brukselbinnenstebuiten toont de stad in al haar veelzijdigheid. Bekijk hun volledige wandelaanbod op www.brukselbinnenstebuiten.be.